

OPĆE INFORMACIJE		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ante Akrap Izvođač: dr. sc. Marko Martić	
Naziv kolegija	Temeljna načela kanonskoga prava i sakramenti (KBT 405; ISVU 82590)	
Studijski program	DTKS	
Status kolegija	Obvezni	
Godina studij	I.	
Semestar	Zimski	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	45 P
OPIS KOLEGIJA		
Ciljevi kolegija		
Upoznati pojam prava, povijest njegova razvitka, najvažnije zbirke kanonskog prava te nastanak i sadržaj ZKP i ZKIC. Razumjeti najvažnije pravne ustanove kanonskog prava iz Općih odredaba ZKP. Zapamtiti odredbe o sakramentima, osobito o sakramentu ženidbe u Katoličkoj Crkvi. Znati uvjete valjanog i dopuštenog primanja i podjeljivanja sakramenata.		
Uvjeti za upis kolegija		
Završen preddiplomski teološko-katehetski studij.		
Očekivani ishodi učenja za kolegij		
Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: 1. Opisati povijesni razvitak kanonskog prava i nastanka Zakonika kanonskoga prava iz 1983. god. i Zakonika kanona istočnih Crkava. 2. Definirati najvažnija pravna načela i odredbe koje su sadržane u Općim odredbama ZKP. 3. Razlikovati što je pravna a što pastoralna pripremu na ženidbu. 4. Analizirati pravne odredbe o ženidbenim zaprekama i zabranama te o načinu valjanog i dopuštenog sklapanja ženidbe. 5. Analizirati odredbe o drugim sakramentima. 6. Opisati pripremu na ženidbu, krštenje, potvrdu, ispovijed, bolesničko pomazanje i euharistiju. 7. Analizirati odredbe o svetim redovima i o bogoštovnim činima.		
Sadržaj kolegija:		
Pojam prava, podjela, povijesni pregled izvora, zbirke prava i kodifikacija (5). Uvodni kanoni, crkveni zakoni (proglašenje, podložnici, tumačenje, prestanak), običaj (3). Opće odluke i upute, pojedinačni upravni akti (2). Kanonski položaj fizičkih osoba i svojstva koja utječu na pravnu sposobnost (dob, mjesto, prebivalište i boravište, krvno srodstvo, tazbina, posvojenje i obred), moralne i pravne osobe (3). Pravni čini, nedostaci u ljudskom djelovanju, vlast upravljanja u Crkvi (2). Crkvene službe (uvjeti povjeravanja, kanonski izbor, molbeni izbor), gubitak crkvene službe, računanje vremena (2). Kolokvij Početak tumačenja Posvetiteljske služba, uvodni kanoni; Sakrament krštenja (priprava, podjeljivanje, materija i forma), krstitelj, krštenici, kumovanje na krštenju, dokazivanje i upis krštenja (3). Sakrament potvrde (slavljenje, služitelj, potvrđenici, kumovi, dokazivanje i upis (2).		

Presveta euharistija (slavljenje, služitelj, sudjelovanje u presvetoj euharistiji, obredi euh. slavlja), čuvanje i štovanje presv. Euharistije, prijestupi u području euharistije (3). Prilog za misno slavlje; Sakrament pokore (slavljenje, služitelj, ispovjedna tajna, pokornik, oprosti (3). Sakrament bolesničkog pomazanja (slavljenje, služitelj, primatelj) (2). Sakrament svetog reda (slavljenje i služitelj ređenja, ređenici, osobine ređenika, preduvjeti ređenja, potrebne isprave i provjere, upis ređenja) (2). Uvodni kanoni i pojmovi iz ženidbenog prava (2). Pastoralna i pravna priprava za sklapanje ženidbe; Ženidbene zapreke općenito, oprost od ženidbenih zapreka (2). Zapreka dobi, zapreka spolne nemoći, zapreka ženidbenog veza ; zapreka različitosti vjere, zapreka svetih redova, zapreka javnog doživotno zavjeta čistoće u redovničkoj ustanovi (2). Zapreka otmice, zapreka zločina, zapreka krvnog srodstva; zapreka tazbine, zapreka javne čudorednosti, zapreka zakonskog srodstva (2). Ženidbeni pristanak, izvori nesposobnosti davanja privole, nedostaci ženidbene privole, način davanja ženidbene privole; Oblik slavljenja ženidbe (redoviti i izvanredni kanonski oblik) (2). Mješovite ženidbe, tajno sklapanje ženidbe, učinci ženidbe, Razrješenje ženidbene veze, razrješenje 'u korist vjere', pavlovska povlastica, vlast rimskog prvosvećenika (2). Rastava uz trajanje ženidbene veze, uklanjanje ženidbe, ozdravljenje u korijenu (1). Kolokvij							
Vrste izvođenja nastave (staviti X)				☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____		
Obveze studenata							
Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.							
Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)							
Pohađanje nastave	1,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2	Referat		Praktični rad	
Portfolio						Osobni rad	0,5
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu							
Pohađanje nastave - 15 %; Sudjelovanje u raspravi - 15 %; Kolokvij (x2) - 70 %.							
Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju							
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata			
Zakonik kanonskoga prava proglašen vlašću pape Ivana Pavla II. s izvorima, GK, Zagreb, 1996., kan. 1.-203; kan. 834-1253; kan. 1671-1707.		4					
HBK, Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj, KS, Zagreb, 2002., str. 75-108, 115-130		1					

HBK, <i>Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici</i> , GK, Zagreb, 2008., str. 19.-151.	2	
<i>Dopunska literatura</i>		
N. Škalabrin, <i>Ženidba, pravno-pastoralni priručnik</i> , Đakovo, 1995., str. 25.-327; M. Berljak, <i>Sakramenti ozdravljenja, pokora i bolesničko pomazanje, pravno pastoralni komentar</i> , GK, Zagreb, 2004., str. 13.-127; M. Berljak, <i>Kumovi svjedoci. Krst-Potvrda-Ženidba</i> , GK, Zagreb, 2010., str. 13-71; J. Brkan, <i>Opće odredbe Zakonika kanonskoga prava</i> , Makarska, 1997., str. 1-396 (izabrana poglavlja). N. Škalabrin, <i>Uvod u kanonsko pravo</i> , Đakovo, 1994., str. 77-105; V. B. Nuić, <i>Opće pravo Katoličke Crkve</i> , KS, Zagreb, 1985., str. 3.-74; 251-404; 541-551; N. Škalabrin, <i>Postupci</i> , Đakovo, 2000., str. 244-302; L. Gerosa, <i>Crkveno pravo</i> , KS, Zagreb, 2007., str. 111-221; Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, <i>Redemptionis Sacramentum</i> , KS, Zagreb, 2004.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Evidencija o nazočnosti na predavanjima, aktivno sudjelovanje u raspravi, anketa na kraju.		